

ZUZANA POSPÍŠILOVÁ
ILUSTRACE ZDEŇKA ŘEZBOVÁ MORÁVKOVÁ

VYNÁLEZCE TADĚAŠ

čte | ní /
pro |
prv | ňáč
ky

 GRADA®

bambóok

čte ní
pro
prv ňáč
ky

bambôök

ZUZANA POSPÍŠILOVÁ
ILUSTRACE ZDEŇKA ŘEZBOVÁ MORÁVKOVÁ

VYNÁLEZCE TADĚAŠ

čte ní
pro
prvníáč
ky

 GRADA®

bambóok

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována ani šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.*

Zuzana Pospíšilová

VYNÁLEZCE TADEÁŠ

Vydala Grada Publishing, a.s., pod značkou **bambóok**

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

www.grada.cz

jako svou 5847. publikaci

Ilustrace Zdeňka Řezbová Morávková

Odpovědná redaktorka Helena Varšavská

Sazba a zlom Antonín Plicka

Zpracování obálky Antonín Plicka

Počet stran 72

Vydání 1., 2015

Vytiskla tiskárna FINIDR s.r.o Český Těšín

© Grada Publishing, a.s., 2015

Cover Illustration © Zdeňka Řezbová Morávková

ISBN 978-80-247-9731-1 (pdf)

ISBN 978-80-247-9732-8 (ePub)

ISBN 978-80-247-5413-0 (print)

Obsah

Předmluva	7
Proč Tadeáš přemýšlí?	9
Záhadný mozek	13
Překvapení	17
Něco za něco	21
Ořechy	25
První vynález	29
Co to je?	33
Rychlotěť	37
Mozek musí odpočívat	41
Hledá se hever	45
Marná snaha	49
Speciální kladkostroj	53
Odměna	57
Nápad na další vynález	61
Obkreslovák	65
Poznámka a pochvala	69

Předmluva

Jestli si myslíte, že vynálezce musí být jen starý a fousatý podivín, tak jste na omylu. Vynálezcem se může stát kdokoliv, kdo má v hlavě pořádek. Třeba jako Tadeáš. Ten už od malička toužil stát se vynálezcem a jeho přání se mu splnilo. Jednoho dne se seznámil se skřítkem, který se stará o jeho mozek. Dozvěděl se, co musí jíst, aby jeho mozek dobře přemýšlel, a pak už to šlo ráz naráz. Tadeáš začal vynalézat jeden užitečný vynález za druhým. Pokud jste zvědaví, co všechno vynalezl, tak se s chutí pusťte do čtení!

Proč Tadeáš přemýšlí?

Tadeáš byl moc šikovný kluk. Učení mu šlo samo a měl vždycky moc dobré nápady. Maminka ho často chválila, že má chytrý mozek. Pak ho obvykle pohládila po hlavě. Už jako malý věděl, že mozek je schovaný někde v hlavě.

Ve škole mu paní učitelka také říkala, že mu to dobře myslí. Byla to pravda, ale Tadeášovi to neustále vrtalo hlavou. Jak to, že nic nedělá, a přitom se mu v hlavě samy líhnou skvělé nápady?

Tadeáš byl velmi bystrý, a navíc rychlý. Většinou to bylo fajn a přinášelo mu to užitek, ale někdy to mělo i neblahé následky. Když paní učitelka zadala dětem samostatnou práci, Tadeáš byl hned hotový. Zatímco se ostatní děti trápily při počítání příkladů, Tadeáš už měl v sešitě výsledky. Dokonce je stihl i dvakrát zkontrolovat.

Pak se ale příšerně nudil. Chvíli se koukal z okna a přitom ho vždycky něco napadlo. Hned to musel povědět Esterce, se kterou seděl v lavici. Teď zrovna uviděl na obloze čápa.

„Víš, jak rozeznáš čápa od volavky?“ zeptal se jí.

„Neruš, počítám!“ odbyla ho Ester.

„Při letu má čáp krk narovnaný, ale volavka ho má stočený do písmene S,“ nedal se odbýt Tadeáš. Když ho něco napadlo, tak si to prostě nemohl nechat jen pro sebe. Musel to někomu říct.

Esterka nevrle zasyčela. Ještě neměla všechny příklady spočítané a kvůli čapímu krku rozhodně nechtěla dostat špatnou známku.

„Tadeáši!“ napomenula ho paní učitelka. Všimla si totiž jeho brebentění.

Tadeáš se začervenál. Nechtěl udělat nic špatného. Dobře věděl, že při vyučování se mluvit nemá, ale nemohl si pomoci. Proč musí

pořád o všem přemýšlet? Jak to, že když ho něco napadne, musí to hned říct? Proč se v jeho hlavě pořád něco děje? Jak to, že nemůže ani chvíli zůstat bez přemýšlení? To bylo příliš mnoho otázek na jednu dětskou hlavičku. Tadeáš se rozhodl, že se na to zeptá maminky. Musí ale počkat, až skončí vyučování a on přijde domů.

Záhadný mozek

Příklady vypočítal správně, a tak si s sebou nesl domů i jedničku v žákovské knížce. A kromě toho několik otazníků v hlavě.

Sotva přišel domů, hned je před maminkou vysypal. „Jak to, že musím pořád přemýšlet? Co se mi to děje v hlavě? A jak to, že myslím, i když myslet nechci? Kdo mě to nutí? Mám tam v hlavě nějakého skřítky?“

Maminka se začala smát. Jako obvykle Tadeáše pohladila po hlavě a pomohla mu sundat ze zad aktovku. Teprve pak začala pomalu odpovídat. „Může za to náš mozek!“

Komukoliv jinému by tato odpověď stačila, ale Tadeáš se s ní nespokojil. „To vím taky, ale jak to dělá?“

„Mozek je něco jako naše řídicí centrum,“ pokračovala maminka. „Má na starosti úplně

všechno. Kromě přemýšlení dává pozor, abychom dobře viděli, slyšeli, abychom nepřestali dýchat a abychom se hýbali zrovna tak, jak potřebujeme.“

„A to dělá všechno najednou?“ divil se Tadeáš.

„Náš mozek pracuje stále, bez přestávky.

Dokonce i v noci, když spíme.“

„A není unavený? Já bych bez spaní nevydržel,“ řekl zamyšleně Tadeáš.

„Neboj se,“ chlácholila ho maminka, „náš mozek je na to zvyklý.“

„A jak vlastně vypadá?“ byl zvědavý Tadeáš.

Maminka se na Tadeáše usmála. Dobře věděla, že se nenechá jen tak odbýt, a tak si vzala na pomoc encyklopedii. Byla to ta nejtlustší kniha na polici v obýváku.

„Podívej,“ řekla mu, „tady je mozek na obrázku.“

„Moc hezky nevypadá! Proč je tak pomuchlaný? To jsou vrásky?“

+

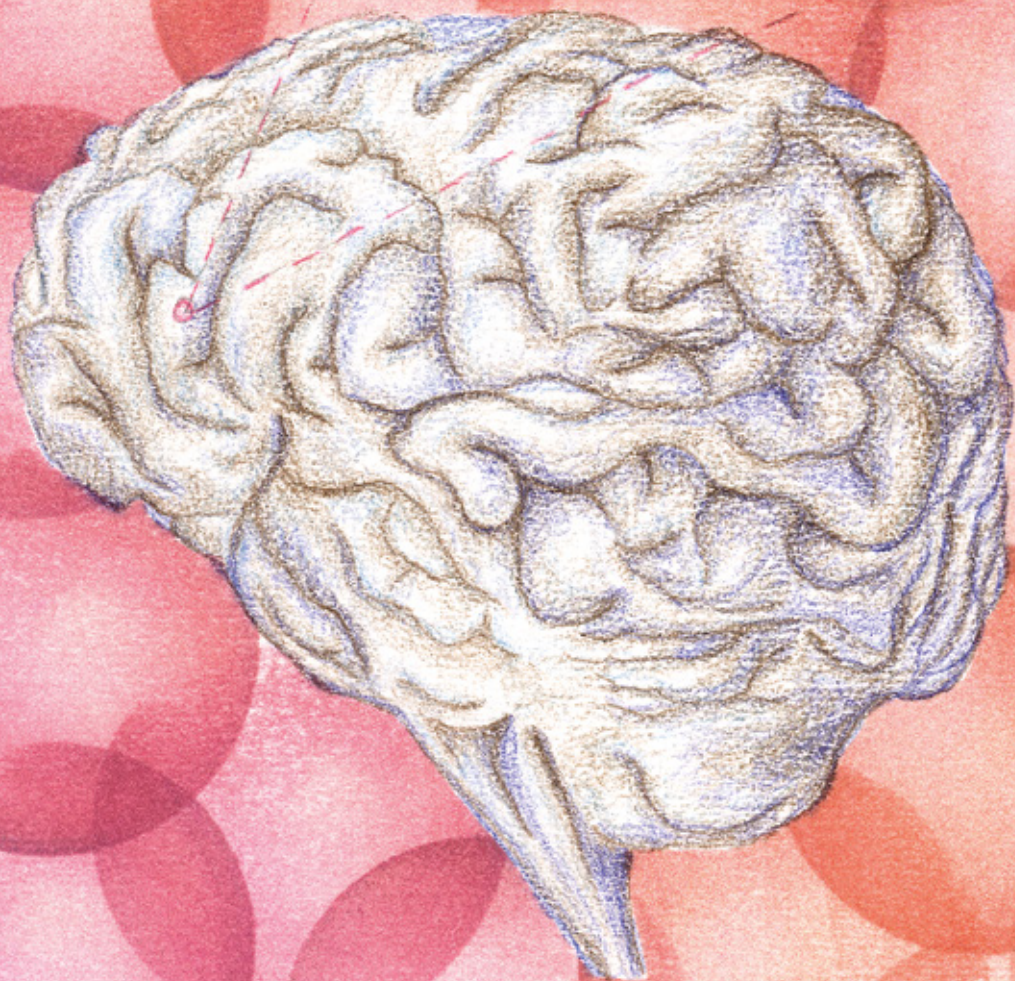
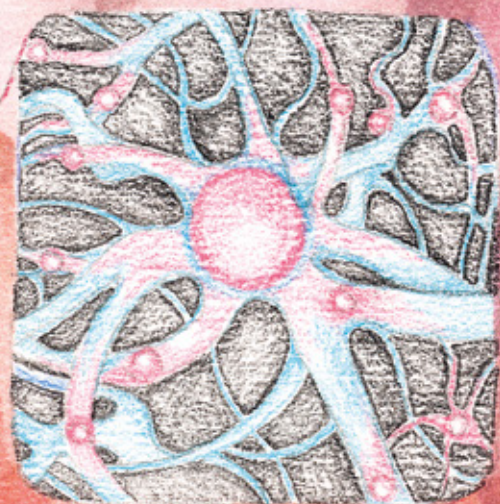

Maminka se tomu zasmála. „Když máš velký list papíru a pak ho zmuchláš a pomačkáš do malé kuličky, je to ten stejný papír?“

„Jasně že je!“ odpověděl Tadeáš bez jediného zaváhání.

„Kdyby náš mozek neměl záhyby, byl by obrovský a do hlavy by se nám nevešel,“ vysvětlila synovi maminka. „Každý kousíček místa se musí využít.“

I když Tadeášovi maminka všechno dopodrobna vysvětlila, jeho mozek byl pro něj stále záhadou.

Překvapení

Večer Tadeáš usínal s těžkou hlavou. Dozvěděl se, že máme v mozku spoustu maličkých buněk a ty si navzájem posílají informace. Ví, že lidský mozek váží víc než kilogram a že má uvnitř bílou a na povrchu šedou barvu. Mozek se dokonce stará i o naše sny.

„Jaký sen mi dneska připravíš?“ promlouval Tadeáš z legrace se svým mozkiem.

Odpověď nedostal hned. Musel si na to chvíli počkat.

Když se za oknem objevila černočerná tma, Tadeáš se na ni nemohl dívat. Zavřel oči a v tu ránu usnul.

Najednou ho probudil podivný zvuk. Ten zvuk mu připadal známý. Znělo to jako šustění metly. Vždycky, když babička zametala dvorek, slyšel přesně tohle. Tadeáš se v polospánku s trhnutím

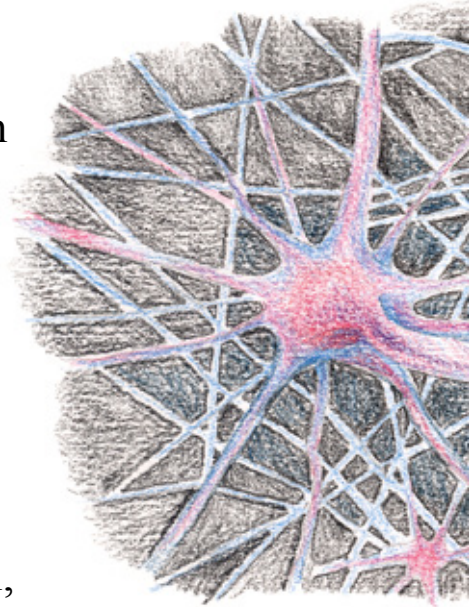
posadil na postel. Při tom prudkém pohybu mu něco vypadlo z vlasů přímo na polštář.

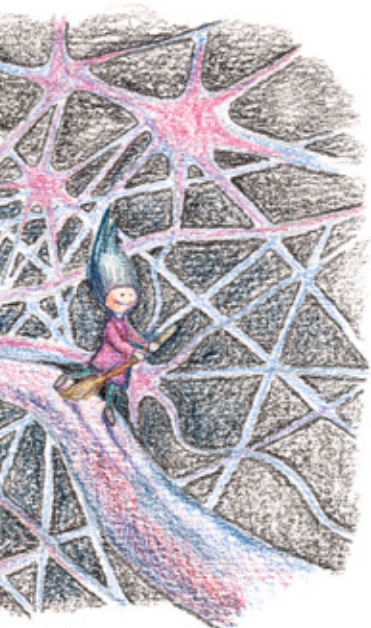
Tadeáš si protřel rozespalé oči. Zdálo se mu to, nebo to byl opravdový skřítek? Byl snad ještě menší než zápalka a v ručce držel metličku. Tadeáš se k němu sehnul, ale skřítek začal metličkou šermovat.

„Nech mě! Já se ti tu starám o pořádek, a ty takhle?“ křičel skřítek tenkým hláskem.

„O pořádek se stará maminka,“ odpověděl Tadeáš dotčeně. „Tou malou metličkou toho stejně moc nezameteš.“

„Jak to, že ne?“ bránil se skřítek. „Ty máš ve své hlavě pořádek jako málokdo. A díky komu? Víš, díky komu máš v hlavě pořádek?“ rozčiloval se skřítek. „Díky mně!“ zdůraznil nakonec a nepřestal přitom máchat metličkou.

„Počkej,“ zarazil se Tadeáš. „Chceš říct, že mi děláš pořádek v hlavě?“

Skřítek konečně položil metlu a hrdě přikývl.

„Přímo v mozku?“ dožadoval se Tadeáš upřesnění.

„Přesně tak. Víš, kolik tam mají někteří lidé smetí a nepořádku? Kdyby se neuklízelo, tak by ti to nemyslelo.“

„Panečku!“ žasl nad tím Tadeáš. „Tak to bych ti měl vlastně poděkovat. Děkuji!“

„Nemáš zač,“ máchl rukou skřítek, který byl jako mávnutím kouzelného proutku najednou vlídný a milý.

„Musím ti tam pořádně uklidit. Všechno nepotřebné harampádí musí pryč. Jednou z tebe bude totiž vynálezce,“ prozradil mu skřítek.

„Vynálezce? Já budu vynálezce?“ radoval se Tadeáš. „To jsem si vždycky přál!“